

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Alexandrem Kryslem ve věci

žalobce: N. V. L., narozen X, státní příslušnost X, v České republice bytem Ch.
zastoupen advokátem Mgr. Petrem Václavkem, sídlem Opletalova
1417/25, Praha

proti
žalovanému: Velvyslanectví České republiky v Hanoji, sídlem 13 Chu Van An,
Hanoi, Vietnamská socialistická republika, adresou pro doručování
Ministerstvo zahraničních věcí, sídlem Loretské náměstí 101/5, Praha

o žalobě proti usnesení žalovaného ze dne 23. 12. 2024, č.j. 2085-7/2024-MZV/HANOKO,
takto:

- I. Usnesení žalovaného ze dne 23. 12. 2024, č.j. 2085-7/2024-MZV/HANOKO, se z r u
š u j e a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je p o v i n e n uhradit žalobci náklady řízení ve výši 21 404 Kč ve lhůtě do
30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra
Václavka, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou ze dne 21. 1. 2025, Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) doručenou
téhož dne, domáhal zrušení usnesení žalovaného ze dne 23. 12. 2024, č.j. 2085-7/2024-

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

MZV/HANOKO (dále jen „*napadené usnesení*“ či „*usnesení o nepřijatelnosti*“), jímž bylo dle § 169h odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“) rozhodnuto, že žalobcova žádost o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem rodinný je nepřijatelná, neboť nebyl uhrazen správní poplatek a nebyly předloženy některé náležitosti.

II.

Žaloba

2. Žalobce uplatnil dva žalobní body: 1) Žalobce má za to, že žalovaný na jeho věc nesprávně, v rozporu s doslovným zněním § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců a smyslem a účelem institutu upuštění od povinnosti osobního podání žádosti, aplikoval § 169h odst. 2 písm. a), písm. b) zákona o pobytu cizinců upravující nepřijatelnost žádosti o udělení dlouhodobého víza, aniž by v první řadě rozhodl o žádosti žalobce o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza, tj. aniž by posoudil, zda lze individuální skutkové okolnosti případu žalobce podřadit pod neurčitý právní pojem odůvodněný případ podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Žalobce je současně přesvědčen, že bylo-li řízení o jeho žádosti zahájeno, byla-li jeho žádosti přidělena spisová značka a žalobce vyzván k poskytnutí informací, žalovaný nemohl následně konstatovat, že řízení ve smyslu § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců není zahájeno a na žádost žalobce se hledí, jako by nebyla podána. 2) Žalobce je přesvědčen, že žalovaný postupoval v řízení předcházejícím vydání napadeného usnesení v rozporu se základními zásadami činnosti správních orgánů, zejména zásadou zákazu zneužití pravomoci a správního uvážení podle § 2 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“), zásadou ochrany legitimního očekávání a předvídatelnosti rozhodovací praxe správního orgánu podle § 2 odst. 4 správního řádu, zásadou dobré správy a veřejné správy jako služby veřejnosti podle § 4 odst. 1 správního řádu a zásadou poučovací a součinnosti správního orgánu s dotčenými osobami podle § 4 odst. 2 správního řádu.

Nemožnost aplikace § 169h odst. 2 písm. a), písm. b) zákona o pobytu cizinců na případy uvedené v § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců

3. Žalobce je v první řadě přesvědčen, že § 169h odst. 2 písm. a), písm. b) zákona o pobytu cizinců nemůže být aplikován na případy uvedené v § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, tj. na žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza, a to z následujících důvodů.
4. Ustanovení § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců představuje výjimku z obecného požadavku na osobní podání žádosti, včetně žádosti o udělení dlouhodobého víza, kdy umožňuje na žádost žadatele zastupitelskému úřadu upustit od povinnosti osobního podání žádosti, shledá-li, že žadatelem předestřené skutečnosti lze podřadit pod neurčitý právní pojem odůvodněný případ podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Výjimky jsou v § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanoveny pouze pro žádosti nepřijatelné podle § 169h odst. 1 písm. b) a § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců, nikoliv však pro žádosti nepřijatelné podle § 169h odst. 2 písm. a), písm. b) zákona o pobytu cizinců. Tato zvláštní právní úprava obsažená v § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců dle názoru žalobce vylučuje aplikaci § 169h odst. 2 písm. a), písm. b) zákona o pobytu cizinců na jeho případ, tj. na žádost o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza podanou podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců.
5. Aplikace důvodů nepřijatelnosti žádosti o udělení dlouhodobého víza podle § 169h odst. 2 písm. a), písm. b) zákona o pobytu cizinců na případ žalobce, tj. žádost o udělení

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

dlouhodobého víza spojenou s žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, tak představuje ze strany žalovaného nepřipustné dotváření zákona o pobytu cizinců, které shledal Nejvyšší správní soud v minulosti opakovaně nepřipustným, kdy například v rozsudku ze dne 25. 10. 2023, č.j. 6 Azs 139/2023-36, bodu 44, uvedl: „V tomto smyslu lze též odkázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. srpna 2021 č. j. 6 Azs 127/2021-38 nebo ze dne 8. června 2023 č. j. 9 Azs 138/2022-42, dle nichž platí, že v případě natolik podrobného, kazuistického a frekventovaně novelizovaného zákona, jakým je zákon o pobytu cizinců, nezbyvá než důsledně vycházet z textu právního předpisu a nedotvářet jej interpretací k tíži adresátů tam, kde zákon sám neskytá explicitní oporu pro přísný a formalistický postup správních orgánů.“

6. Žalobce má současně za to, že aplikace důvodů nepřijatelnosti žádosti podle § 169h odst. 2 písm. a), písm. b) zákona o pobytu cizinců na případy žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza popírá smysl a účel institutu upuštění od povinnosti osobního podání žádosti, který představuje určitý korektiv či regulativ poskytnutý zákonodárcem správnímu orgánu ke zmírnění nepřiměřené přísnosti a tvrdosti právní úpravy osobního podání žádosti dopadající na individuální, respektive odůvodněné případy žadatelů (viz bod 38 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 8. 2018, č.j. 9 Azs 213/2018-22). Postup žalovaného současně v konečném důsledku znemožňuje aplikaci institutu upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza, aniž by pro to byla v zákoně o pobytu cizinců dostatečná opora. Žádali totiž cizinec o prominutí osobní účasti při podání žádosti o udělení dlouhodobého víza na příslušném zastupitelském úřadu, z povahy věci tuto žádost pravidelně podává takovou formou, při níž nemůže předložit veškeré náležitosti žádosti v zákonem požadované formě. Žalobce v této souvislosti zdůrazňuje, že s ohledem na smysl a účel tohoto institutu (viz předchozí text) zákon o pobytu cizinců formu, v níž je třeba žádost podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců podat, ani nepředepisuje. Například cestovní doklad je přitom cizinec podle § 31 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 55 odst. 2 zákona o pobytu cizinců povinen doložit k žádosti o udělení dlouhodobého víza v originále. Současně se však jedná o doklad, jímž cizinec prokazuje v rámci každodenního života svou totožnost a který tedy nemůže dlouhodobě postrádat, má-li jej například zaslat prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb na příslušný zastupitelský úřad se svou žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza na předem nepředvídatelnou dobu. Cizinec podávající žádost o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza rovněž nemůže vzhledem k neformální povaze této žádosti přímo při podání žádosti uhradit správní poplatek, ale bude jej hradit teprve na výzvu správního orgánu, v níž budou specifikovány nezbytné platební údaje pro jeho úhradu.
7. Dle žalobce žalovaný svým postupem spočívajícím ve vyžadování předložení všech zákonných náležitostí žádosti o udělení dlouhodobého víza v zákonem předepsané formě již v souvislosti s podáním žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza a postupem spočívajícím ve vyžadování úhrady správního poplatku již při podání téže žádosti fakticky vylučuje aplikaci institutu upuštění od povinnosti osobního podání žádosti v případě žádosti o udělení dlouhodobého víza, aniž by pro to byl spravedlivý důvod a zejména aniž by pro to byla dostatečná opora v zákoně o pobytu cizinců, konkrétně v § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců.
8. Žalobce dále poukazuje na to, že podle § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců platí, že je-li žádost nepřijatelná, řízení o ní není zahájeno a na žádost se hledí, jako by nebyla podána. Ustanovení § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců však pro případy upuštění od povinnosti osobního podání žádosti obsahuje i v tomto směru zvláštní právní úpravu, když

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

výslovně stanovuje, že řízení je zahájeno dnem, kdy žádost došla zastupitelskému úřadu, s výjimkami výslovně stanovenými v § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, popsány výše v tomto článku žaloby. Podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců pak zastupitelský úřad nejprve posoudí, zda lze individuální skutkové okolnosti konkrétního případu podřadit pod neurčitý právní pojem odůvodněný případ a teprve dojde-li k závěru, že ne, žádost o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti zamítne a řízení o žádosti o vydání pobytového oprávnění podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců zastaví. Dojde-li naopak k závěru, že skutkové okolnosti případu mohou být podřazeny pod neurčitý právní pojem odůvodněný případ podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, aplikuje správní uvážení, které mu v § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců poskytl zákonodárce. Žalovaný přitom fakticky žádost žalobce o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza za účelem rodinným ignoroval a přistoupil k posouzení žádosti o udělení dlouhodobého víza dříve, než posoudil samotnou (ne)existenci odůvodněného případu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Takový postup žalovaného považuje žalobce za nezákonný a nesprávný, odporující § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

9. Žalobce rovněž zdůrazňuje, že žalovaný nemohl vydat napadené usnesení o nepřijatelnosti žádosti a konstatovat, že řízení o žádosti žalobce nebylo zahájeno a že se na žádost žalobce podle § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců hledí, jako by nebyla podána, pokud před tím řízení o ní sám zahájil, přidělil žádosti spisovou značku a žalobce vyzval k doplnění informací. Žalobce poukazuje, že skutkově obdobnému případu se věnoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 1. 2025, č.j. 10 Azs 207/2024-65, v jehož bodu 27 uvedl: *„Jak stěžovatelka v kasační stížnosti správně podotýká, v nyní posuzované věci správní řízení zahájeno bylo, byla mu přidělena spisová značka a správní orgány prováděly úkony ve smyslu § 15 správního řádu (včetně zaslání výzvy k odstranění vad podání). Ministerstvo i žalovaná v řízení opakovaně rozhodly a ve věci bylo vedeno i řízení o žalobě a následně též o kasační stížnosti. Vzhledem k výše uvedenému se NSS ztotožňuje s námitkou stěžovatelky a upozorňuje, že institut nepřijatelnosti ve smyslu § 169h zákona o pobytu cizinců, v jehož důsledku se na žádost hledí, jako by vůbec nebyla podána, na danou věc nedopadá. Zvláštní na nyní posuzované věci je totiž především okolnost, že ministerstvo po dvou letech vedeného správního řízení dospělo k závěru, že byť byl obsah původní žádosti zřejmý a nebylo třeba ho proto jakkoliv měnit, přesto jím pro formální vadu nemohlo být řízení zahájeno.“*
10. Ze všech výše uvedených důvodů je žalobce přesvědčen, že žalovaný nepřilehavě a nesprávně aplikoval na případ žalobce § 169h odst. 2 písm. a), písm. b) zákona o pobytu cizinců, aniž by pro takový postup žalovaného byly splněny zákonné podmínky a předpoklady. Postupem žalovaného spočívajícím v nesprávné aplikaci § 169h odst. 2 písm. a), písm. b) zákona o pobytu cizinců byl přitom žalobce přímo zkrácen na svých právech a zájmech, zejména na svém základním právu na respektování soukromého a rodinného života chráněném čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Postup žalovaného v rozporu se základními zásadami činnosti správních orgánů

11. Žalobce považuje postup žalovaného v řízení předcházejícím vydání napadeného usnesení, stejně jako výsledné napadené usnesení za rozporné se základními zásadami činnosti správních orgánů vyjádřenými v § 2 odst. 2 (zásada zákazu zneužití pravomoci a správního uvážení), § 2 odst. 4 (zásada ochrany legitimního očekávání a předvídatelnosti rozhodovací praxe správního orgánu) a § 4 odst. 1 (zásada dobré správy a veřejné správy jako služby

veřejnosti) a § 4 odst. 2 správního řádu (zásada poučovací a součinnosti správního orgánu s dotčenými osobami).

K rozporu s § 2 odst. 2 a § 2 odst. 4 správního řádu

12. Žalobce poukazuje, že žalovaný se v napadeném usnesení odchýlil od žalobcem doložené rozhodovací praxe žalovaného z roku 2022 (viz anonymizovaná usnesení v příloze). Žalovaný minimálně ve 3 případech známých zástupci žalobce z jeho profesní činnosti nejprve posoudil důvodnost žádosti cizince o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza, této vyhověl a teprve po jejím vyhovění vyzval žadatele k doložení všech zákonných náležitostí žádosti o udělení dlouhodobého víza podle § 31 odst. 1 zákona o pobytu cizinců v zákonem předepsané formě ve smyslu § 55 zákona o pobytu cizinců. V mezidobí, tj. v letech 2022 až 2024, přitom nedošlo k takové změně § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, kterou by odchýlení se od předchozí rozhodovací praxe žalovaného bylo možné odůvodnit. S ohledem na uvedené považuje žalobce odchýlení se od předchozí rozhodovací praxe žalovaného doložené žalobcem, aniž by bylo takové odchýlení odůvodněno změnou skutkového či právního stavu, za rozporné s § 2 odst. 4 správního řádu, podle něhož správní orgán postupuje tak, aby ve skutkově shodných nebo podobných případech nevznikaly nedůvodné rozdíly.
13. Žalobce v této souvislosti rovněž poukazuje, že žalovaný v odůvodnění napadeného usnesení výslovně ani neuvedl, z jakého důvodu se od žalobcem doložené rozhodovací praxe odchýlil. Žalobce tak vzhledem k této vadě napadeného usnesení ve spojení s nesprávnou a nepřiléhavou aplikací § 169h odst. 2 písm. a), písm. b) zákona o pobytu cizinců domnívá, že postup žalovaného vůči žalobci vykazoval znaky svévole, a to v rozporu s § 2 odst. 2 správního řádu, čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky. Žalobce si dovoluje v této souvislosti citovat nález Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2003, sp.zn. IV. ÚS 630/01: *„Ke znakům právního státu a mezi jeho základní hodnoty patří neoddělitelně princip právní jistoty (čl. 1 odst. 1 Ústavy), jehož nepominutelným komponentem je nejen předvídatelnost práva, nýbrž i legitimní předvídatelnost postupu orgánů veřejné moci v souladu s právem a zákonem stanovenými požadavky. Tato předvídatelnost postupu orgánů veřejné moci je vyjádřením maximy, na základě níž se lze v demokratickém právním státě spolehnout na to, že ve své důvěře v platné právo nikdo, tj. fyzická či právnická osoba, nebude zklamán. Pouze takto předvídatelné chování naplňuje v praxi fungování materiálně chápaného demokratického právního státu a vylučuje prostor pro případnou svévoli.“* (obdobně viz citace tohoto nálezu Ústavního soudu v bodu 29 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2025, č.j. 10 Azs 207/2024-65). Žalobce považuje napadené usnesení s ohledem na popsané nedostatky jeho odůvodnění rovněž za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“).

K rozporu s § 4 odst. 1 a § 4 odst. 2 správního řádu

14. Žalobce uvedl, že původně označil svou žádost ze dne 6. 11. 2024 jako žádost o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ostatní. Výzvou žalovaného ze dne 4. 12. 2024, č.j. 2085-4/2024-MZV/HANOKO, byl žalobce vyzván k doplnění informací, a to (1) ke specifikaci zákonného ustanovení, o něž žadatel opírá svoji žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, (2) k upřesnění, zda nebylo úmyslem žadatele požádat o dlouhodobé vízum a za jakým účelem, případně (3) o informaci, zdali žadatel žádá o pobytové oprávnění zákonem neupravené. Žalobce poukazuje na to, že v této výzvě nebyl poučen o následcích označení své žádosti jako žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza,

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

které vzhledem k formulaci a znění § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců ani nemohl předvídat. Takový postup žalovaného považuje žalobce za rozporný s § 4 odst. 2 správního řádu, podle něhož je správní orgán povinen v souvislosti se svým úkonem poskytnout dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné.

15. Žalobce rovněž zdůrazňuje, že i přes vyloučení aplikace části druhé a třetí správního řádu na řízení o žádosti o udělení dlouhodobého víza podle § 168 odst. 1 ve spojení s § 30 zákona o pobytu cizinců se některá ustanovení části druhé a třetí správního řádu použijí na toto řízení obdobně vzhledem k absenci srovnatelně podrobné právní úpravy řízení o žádosti o udělení dlouhodobého víza v zákoně o pobytu cizinců. Konkrétně má žalobce za to, že se i na řízení o žádosti o udělení dlouhodobého víza podle § 177 odst. 2 ve spojení s § 154 správního řádu použije obdobně § 37 správního řádu. K nutnosti obdobné aplikace některých ustanovení části druhé a třetí správního řádu vyjmenovaných v § 154 správního řádu na řízení uvedená v § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců si žalobce dovoluje rovněž poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2023, č.j. 4 Azs 124/2023-34, č. 4529/2023 Sb. NSS.
16. Podle § 37 odst. 1 správního řádu je správní orgán povinen posuzovat každé podání podle jeho obsahu bez ohledu na to, jak je formálně označeno. Z podání žalobce již ze dne 6. 11. 2024 přitom zjevně vyplývalo, že ačkoliv žalobce není osobou podle § 42a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, již by svědčilo právo na sloučení rodiny vyplývající ze Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny, usiluje o získání pobytového oprávnění, které mu umožní na území České republiky oprávněně pobývat, sdílet společnou domácnost s jeho rodinou a osobně pečovat o 3 nezletilé dcery trvale usídlené v České republice. Žalobce má za to, že žalovanému v této situaci nic nebránilo posoudit žádost žalobce podle jejího obsahu a snažit se v zájmu naplnění § 4 odst. 1 správního řádu najít pro žalobce takové řešení, které mu umožní realizaci jím deklarovaného záměru. I kdyby přitom žádost nebylo možné posoudit podle jejího obsahu, tj. žalovaný by shledal, že žádost trpěla vadou nesrozumitelnosti, nic mu nebránilo žalobce vyzvat k odstranění této vady žádosti podle § 37 odst. 3 správního řádu, což žalovaný sice učinil, zcela však rezignoval na svou poučovací povinnost podle § 4 odst. 2 ve spojení s § 37 odst. 3 správního řádu, a to jak ve výzvě ze dne 4. 12. 2024, tak v následném řízení předcházejícím vydání napadeného usnesení, v němž žalobci ani na jeho výslovnou žádost (viz sdělení žalobce ze dne 17. 12. 2024) neposkytl žádnou součinnost směřující k odstranění vad jeho podání tak, aby mohlo být meritorně projednáno a o něm rozhodnuto. Z výzvy žalovaného pouze implicitně vyplývalo, že žalobce nemůže požádat o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za jiným než zákonem upraveným účelem, tudíž žalovaný nepřímou žalobce vyzval k úpravě jeho žádosti na žádost o udělení dlouhodobého víza, kterou však žalovaný od počátku hodlal posoudit jako nepřijatelnou, a to bez náležitého zákonného podkladu. Takový postup žalovaného dle názoru žalobce odporuje rovněž § 2 odst. 2 správního (zásada zákazu zneužití pravomoci a správního uvážení) a § 4 odst. 1 správního řádu (zásada dobré správy a veřejné správy jako služby veřejnosti).

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

17. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že zaprvé považuje žalobu za nedůvodnou. Napadené usnesení bylo vydáno plně v souladu s § 169h odst. 2 písm. a) a písm. b) zákona o pobytu cizinců. V daném případě žalobce dne 6. 11. 2024 zaslal na Velvyslanectví České republiky v Hanoji (dále též jen „ZÚ Hanoj“) žádost o vydání

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ostatní, kterou spojil se žádostí o upuštění od osobního podání dle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, přičemž toto učinil prostřednictvím služby datové schránky svého zástupce.

18. Žalovaný v první řadě sděluje, že podání žádosti o dlouhodobé pobytové oprávnění je ovládáno dispoziční zásadou. Dále žalovaný konstatuje, že žalobce podal žádost o dlouhodobý pobyt za účelem „*ostatní*“, který ovšem není součástí výčtu dlouhodobých pobytových titulů, o něž lze podle zákona o pobytu cizinců podat žádost o povolení k pobytu. Proto ZÚ Hanoj v souladu se základní zásadou činnosti správních orgánů obsaženou v § 4 odst. 1 správního řádu na předmětné podání reagoval přípisem č.j. 2085-4/2024-MZV/HANOKO ze dne 4. 12. 2024, ve kterém vyzval žalobce k doplnění informací, o jaký pobytový titul žádá. Následně dne 18. 12. 2024 bylo ZÚ Hanoj doručeno sdělení žalobce, které doplnilo informace o podání žalobce ze dne 6. 11. 2024. Předmětným sdělením žalobce upřesnil, že svým předchozím podáním ve skutečnosti sledoval podání žádosti o udělení dlouhodobého víza za účelem „*rodinný*“ podle § 30 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, přičemž tuto žádost ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců spojil se žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání. Sám žalobce dále v rámci svého sdělení přiznal, že svoje podání ze dne 6. 11. 2024 nesprávně označil, přičemž upozornil, že podání má být posuzováno podle jeho skutečného obsahu bez ohledu na to, jak je formálně označeno.
19. Žalovaný konstatuje, že jak žádost o dlouhodobé vízum, tak i žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, vyjma výjimek uvedených v § 169d odst. 1 [zákonu o pobytu cizinců] vyžadují zákonnou povinnost cizinců k jejich osobnímu podání. Zákon o pobytu cizinců pak v § 169d odst. 3 pamatuje na možnost zastupitelského úřadu v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit, pokud současně s doručením žádosti cizinec doloží důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti.
20. Dle § 31 odst. 1 ve spojení s § 55 zákona o pobytu cizinců je k žádosti o udělení víza k pobytu nad 90 dnů cizinec povinen předložit zákonné náležitosti, přičemž tyto musejí být doloženy v podobě, která odpovídá zákonným požadavkům. Navíc § 168 odst. 2 zákona o pobytu cizinců stanoví, že je možno v řízení podle tohoto zákona v části vedené před zastupitelským úřadem podání činit pouze v listinné podobě.
21. V § 169h zákona o pobytu cizinců je rovněž ukotven nejen samotný institut nepřijatelnosti žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, ale rovněž jsou zde i taxativně uvedené podmínky jeho použití. Ustanovení § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců stanoví, že zastupitelský úřad zjišťuje nepřijatelnost žádosti podané na zastupitelském úřadu. Je-li žádost nepřijatelná, řízení není zahájeno a na žádost se hledí, jako by nebyla podána; tuto skutečnost zastupitelský úřad cizinci písemně sdělí včetně důvodu nepřijatelnosti, učiní o ní záznam do spisu a vrátí tiskopis žádosti, veškeré předložené doklady a správní poplatek, pokud byl uhrazen.
22. Dle § 169i odst. 3 zákona o pobytu cizinců může zastupitelský úřad v řízení o žádosti o udělení dlouhodobého víza vyzvat žadatele k odstranění vad podání, které nemají za následek jeho nepřijatelnost, ústně, elektronicky bez podepsání, telefonem, telefaxem nebo jinými technickými prostředky. Neodstraní-li cizinec vady podání na základě výzvy podle věty první, zastupitelský úřad vyzve cizince písemně. Z tohoto ustanovení je a contrario patrné, že pokud jde o vady podání, které mají za následek nepřijatelnost žádosti, správní úřad k odstranění vad nevyzývá.

23. Z citovaného ustanovení lze dle žalovaného zřetelně dovodit, že zákon o pobytu cizinců striktně rozlišuje mezi vadami, které mají za následek nepřijatelnost žádosti, a vadami, které za následek její nepřijatelnost nemají. Zákon o pobytu cizinců tedy, pokud jde o další postup, obsahuje podrobnější a speciální úpravu ve vztahu ke správnímu řádu, konkrétně § 37 odst. 3.
24. Žalovaný konstatuje, že žalobce v rámci svého podání v rozporu se zákonem konkrétně nepředložil originál cestovního dokladu, 1 ks fotografie, doklad o zajištění ubytování v originále nebo úředně ověřené kopii, doklad potvrzující účel pobytu na území v originále, prostředky k pobytu na území v originále nebo úředně ověřené kopii, originál formuláře žádosti a originál výpisu z evidence rejstříku trestů X. V předmětném případě tedy nepochybně šlo o neodstranitelné vady podání, protože tyto vady nebylo možno odstranit jinak než jejich opětovným předložením v zákonné podobě. Je tedy zřejmé, že se v předmětném případě jednalo o absenci podstatné náležitosti podání, kterou zároveň bylo nutné v daném kontextu považovat za vadu podání, která způsobila stav, kdy povinné náležitosti žádosti o udělení dlouhodobého víza nebyly vůbec předloženy, a měla proto za následek nepřijatelnost žádosti dle § 169h odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců.
25. Usnesení o nepřijatelnosti žádosti o udělení dlouhodobého víza za účelem rodinný, kterou podal žalobce, bylo ze strany ZÚ Hanoj taktéž konstatováno i na základě naplnění § 169h odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, jelikož nebyl zaplacen správní poplatek za přijetí žádosti.
26. ZÚ Hanoj tak na základě zjištěného skutkového stavu ve věci jednal správně a v zákonných mezích, když svým napadeným usnesením rozhodl o nepřijatelnosti žádosti.
27. Zadruhé, žalobce namítá, že žalovaný na jeho věc v rozporu s § 169d odst. zákona o pobytu cizinců nesprávně aplikoval § 169h odst. 2 písm. a) a písm. b) zákona o pobytu cizinců o nepřijatelnosti žádosti o udělení dlouhodobého víza, aniž by v prvé řadě rozhodl o žádosti žalobce o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti udělení o dlouhodobé vízum.
28. Jak již žalovaný vysvětlil, zákon o pobytu cizinců rozlišuje mezi vadami, které mají za následek nepřijatelnost žádosti, a vadami, které nemají za následek její nepřijatelnost. Dle důvodové zprávy k zákonu č. 222/2017 Sb., kterým byl institut nepřijatelnosti žádosti zaveden, musí zastupitelské úřady zpracovávat množství žádostí podávaných v zahraničí, a proto je vhodné, aby minimálně na zastupitelských úřadech byly žádosti předkládány včetně všech zákonných náležitostí. Důvodová zpráva dále uvádí, že se praxe přitom setkává i s případy, kdy jsou žádosti předkládány bez náležitostí cíleně, a to především pokud jsou předkládány zprostředkovateli cizinců, kteří po výzvě správního orgánu k doplnění žádosti toto doplnění cizincům dále účtují. Druhotným cílem této úpravy je tedy i zamezení takovému neúčelnému jednání, které je na úkor zájmů cizinců.
29. Prvotním cílem úpravy je tedy zajistit plynulost podávání a zpracování žádostí o dlouhodobá víza, a to zejména na těch zastupitelských úřadech, které zpracovávají velké množství žádostí, což je jednoznačně charakteristické i pro ZÚ Hanoj. Pokud bychom dospěli k závěru, že žadatelé mohou podávat žádosti nekompletní, vedlo by to nejen ke zvýšení beztak vysoké administrativní zátěže zastupitelských úřadů, ale ve svých důsledcích zejména k narušení plynulosti podávání a zpracování žádostí o dlouhodobá víza, což je na úkor těch žadatelů, kteří podávají své žádosti řádně se všemi náležitostmi. Požadavek na to, aby byla při podání předložena kompletní žádost, tedy v daném kontextu rozhodně není formalismus, natož svévole zastupitelského úřadu.

30. Jakkoliv institut upuštění od povinnosti osobního podání skutečně má představovat určitý korektiv či regulativ poskytnutý zákonodárcem správnímu orgánu ke zmírnění nepřiměřené přísnosti a tvrdosti právní úpravy zákona o pobytu cizinců, na žalobcův případ nedopadá.
31. Za vadu podání, která nemá za následek jeho nepřijatelnost, lze proto v daném kontextu dle názoru žalovaného považovat zejména takovou vadu, kterou lze bez větších komplikací odstranit na místě. Může se jednat například o doplnění údajů v tiskopise žádosti, chybějící podpis apod. Navíc z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2018, č.j. 6 Azs 80/2018-19, jednoznačně vyplývá, že vrácení žádosti je třeba považovat za pouhý důsledek rozhodnutí o nepřijatelnosti žádosti a nejedná se o samostatný zásah do právní sféry cizince. Žadateli tak nic nebrání žádost doplnit o chybějící náležitost a žádost úspěšně podat znovu. Navíc usnesení o nepřijatelnosti dává žadateli jasné vodítko, jak má postupovat.
32. Na jedné straně se žalovaný ztotožňuje s názorem žalobce, že v rámci § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců není předepsána forma podání žádosti o upuštění. Avšak na straně druhé se nelze ztotožnit se spíše účelovou argumentací žalobce, že ten nemohl předložit veškeré náležitosti žádosti v zákonem předepsané formě. Žádost o upuštění od povinnosti osobní přítomnosti žalobce nezprošťuje povinnosti stanovené v § 168 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, který stanoví, že podání se v řízeních před zastupitelským úřadem činí pouze v listinné podobě.
33. Žalobce k tomu dále doplňuje příklad s cestovním dokladem, u kterého si byl sám vědom, že zákon pro něj předepisuje povinnost jeho předložení v originále. Pro argument žalobce o tom, že se jeho cestovním dokladem prokazuje v rámci každodenního života, a proto jej tedy nemůže dlouhodobě postrádat, má sice žalovaný určité pochopení, nicméně tato potřeba cestovního dokladu a vyhodnocení nutnosti, s jakou jím musí žadatel disponovat, nemůže stát nad zákonem stanoveným požadavkem.
34. Žalovaný sděluje, že podáním žádosti o upuštění od osobního podání není možné a priori vyloučit aplikaci jiných důvodů nepřijatelnosti žádosti podle § 169h zákona o pobytu cizinců. Je tomu z důvodu, že žádost o upuštění od osobního podání je pouze procesní žádost účastníka řízení, která, je-li jí vyhověno, vyvolá přijatelnost žádosti o dlouhodobý pobytový titul, aniž by byla podána osobně, jak obecně stanoví zákon o pobytu cizinců. Žalovaný doplňuje, že jde pouze o procesní náležitost i z důvodu, že žádost o upuštění od osobního podání v sobě zahrnuje jen odlišnou možnost podání žádosti o pobytové oprávnění, ale nikterak nesouvisí se zákonnými podmínkami a náležitostmi, které jsou stanoveny pro tyto žádosti o pobytové oprávnění.
35. Žalovaný tedy konstatuje, že ZÚ Hanoj postupoval v souladu s právními předpisy, když shledal žádost žalobce o udělení dlouhodobého víza za účelem rodinný nepřijatelnou, přičemž se již následně nezabýval samotnou žádostí o upuštění od osobního podání dle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, neboť i v případě, že by jí bylo vyhověno, nemohlo dojít ke stavu zhojení samotné nepřijatelnosti žádosti. Žalovaný si je rovněž vědom skutečnosti, že zákonná dikce obecně klade na žadatele již při podání vysoké nároky, ale tyto nicméně sledují odůvodněný účel, jímž je maximální možné zefektivnění podávání úplných žádostí.
36. Jakkoliv je skutečností, že § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců výslovně odkazuje pouze na důvody nepřijatelnosti podle § 169h odst. 1 písm. b) a § 169h odst. 3 [tétož zákona], logika zákona a požadavek na hospodárnost podle přesvědčení žalovaného vyžadují

posoudit žádost jako nepřijatelnou dříve než zkoumat důvody pro možné upuštění od osobní přítomnosti zkrátka proto, že případné upuštění od povinnosti osobního podání nemůže na nepřijatelnosti žádosti nic změnit. Posuzování odůvodněnosti požadavku na upuštění od povinnosti osobní přítomnosti by tak bylo zcela neúčelná a nesmyslná.

37. Žalovaný konečně v této souvislosti taktéž odkazuje na právní názor Nejvyššího správního soudu, který byl uveden v rozsudku ze dne 20. 4. 2023, č.j. 2 Azs 35/2023-27: „*Spojuje-li zákon s určitými druhy žádostí institut nepřijatelnosti (resp. možnost, že žádost bude při nedodržení zákonných podmínek nepřijatelná), je na žadateli, aby k podání žádosti přistupoval co možná nejpečlivěji a nejobezpečněji. Existuje totiž riziko, že správní orgán se žádostí z důvodu formálních nedostatků nebude vůbec zabývat, resp. že řízení o žádosti vůbec nezahájí.*“
38. Zatřetí, žalobce současně namítá, že bylo-li řízení o jeho žádosti zahájeno, jeho žádosti přidělena spisová značka a žalobce vyzván k poskytnutí informací, žalovaný nemohl následně konstatovat, že řízení ve smyslu § 169 odst. 5 zákona o pobytu cizinců není zahájeno a na žádost žalobce se hledí, jako by nebyla podána.
39. Žalovaný k této námitce uvádí, že zákonodárce pro zastupitelský úřad v § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců ustanovil možnost na žádost cizince od osobního podání upustit, což má za následek, že se v takovém případě žádost o pobytové oprávnění nepovažuje za nepřijatelnou z toho důvodu, že nebyla podána osobně. Pokud naopak zastupitelský úřad od povinnosti osobního podání žádosti o pobytové oprávnění neupustí, v takovém případě se řízení o žádosti usnesením zastaví. To je ovšem celé, nic víc, nic míň.
40. Žalovaný doplňuje, že usnesením o nepřijatelnosti žádosti z hlediska důsledku došlo k situaci, kterou předvídá § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců, totiž že pro nepřijatelnost nebylo zahájeno žádné řízení a má se za to, že k podání žádosti vůbec nedošlo. Zastupitelský úřad má poté povinnost tuto skutečnost cizinci písemně sdělit včetně důvodu nepřijatelnosti, učinit o ní usnesení do spisu a vrátit tiskopis žádosti, veškeré předložené doklady a správní poplatek, pokud byl uhrazen.
41. K prvnímu argumentu ohledně přidělení spisové značky žalovaný uvádí, že vzhledem k internímu fungování spisové služby se každá nová věc řádně protokoluje číslem jednacím. Tento interní rozvrh práce je rovněž v naprostém souladu s vnitřními předpisy žalovaného. Nelze klást na roveň přidělení čísla jedacího konkrétní věci a zahájení řízení o věci samé. Navíc, když zákonná dikce institutu nepřijatelnosti stanoví, že v případě, kdy je konkrétní věc shledána za nepřijatelnou, tak řízení zahájeno není a na žádost se naopak hledí, jako by nebyla podána. K druhému argumentu žalovaný doplňuje, že ZÚ Hanoj k vyhotovení výzvy k doplnění informací č.j. 2085-4/2024-MZV/HANOKO přistoupil před jakýmkoli zahájením řízení. Ze samotného podání žalobce ze dne 6. 11. 2024 totiž nebylo seznatelné, o co je žádáno, resp. bylo zjištěno, že žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ostatní není zákonem o pobytu cizinců vůbec upravena, a ZÚ Hanoj se tak nemohl domýšlet, co svým podáním žalobce míní. ZÚ Hanoj tak ex officio a v souladu se základními zásadami činnosti správního orgánu vyzval žalobce, aby se jeho podáním mohl dále zabývat. Vyhotovení výzvy ze strany ZÚ Hanoj není možné považovat za jakékoli správní rozhodnutí ani za akt v řízení samotném, ale naopak předpokladem pro jeho zahájení. Správním rozhodnutím v předmětné věci bylo až vyhotovení záznamu usnesení o nepřijatelnosti. Žalovaný k tomu uzavírá, že přesně v těchto nastíněných zákonných mezích v případě žalobce postupoval i ZÚ Hanoj ve vystaveném usnesení o nepřijatelnosti. Usnesení o nepřijatelnosti žádosti tak bylo vydáno v souladu s §169h odst. 2 písm. a), písm. b) zákona o pobytu cizinců a s ohledem na zásadu

legality a zásadu rovnosti zacházení ZÚ Hanoj ani nemohl toto rozhodnutí nevydat, neboť ve srovnatelných situacích tak vždy postupuje.

42. Žalovaný konečně k tomuto bodu uzavírá, že v případě připuštění nutnosti vyzývání žadatelů k odstranění vad v žádostech o dlouhodobá víza, kterou namítá žalobce, by došlo k vytracení zásadní odlišnosti, jež stanovuje zákon o pobytu cizinců, pro řízení o žádostech o dlouhodobá víza v porovnání s řízeními o žádostech o vydání povolení k dlouhodobému pobytu. Tímto by zároveň vymizela i potřebná efektivita řízení o dlouhodobých vízech, která je částečně vykoupena určitou administrativní přísností či vyšší mírou formalismu (více viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2023, č.j. 2 Azs 35/2023-27).
43. Začtvrté, žalobce rovněž namítá, že cizinec podávající žádost o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza rovněž nemůže vzhledem k neformální povaze této žádosti přímo při podání žádosti uhradit správní poplatek, ale bude jej hradit teprve na výzvu správního orgánu, v níž budou specifikovány nezbytné platební údaje pro jeho úhradu.
44. Žalovaný k tomu konstatuje, že se na straně žalobce jedná o zcela chybnou úvahu. Cizinecký zákon explicitně v § 169h odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců s nezaplacením správního poplatku spojuje nepřijatelnost žádosti o udělení dlouhodobého víza. Z rozsudku [Nejvyššího správního soudu] ze dne 20. 4. 2023, č.j. 2 Azs 35/2023-27, vyplývá, že správní orgán není povinen vyzvat žadatele o udělení dlouhodobého víza k zaplacení správního poplatku. Takový postup by sám o sobě totiž popřel smysl institutu nepřijatelnosti. Pokud žalobce podal žádost prostřednictvím datové schránky, pro nepřijatelnost postačuje situace, kdy žadatel alespoň jednoznačně neprojevil vůli správní poplatek uhradit a ani se dále neinformoval o možnost jeho platby.
45. Žalovaný k tomu uzavírá, že ani jedno z deklarovaných jednání podle citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu nebylo v předmětném případě realizováno. Žalobce tímto tedy nedostal jak své povinnosti zaplatit správní poplatek za žádost o udělení dlouhodobého víza, tak ani jednoznačně neprojevil svoji vůli správní poplatek uhradit, či se rovněž ani neinformoval na konkrétní možnost jeho platby. Žalobce naopak v této otázce zůstal pasivní a svým čekáním na další výzvu ze strany ZÚ Hanoj se jednostranně snažil aktivitu ohledně zaplacení správního poplatku přesunout na zastupitelský úřad ČR, aniž by proto ovšem měl relevantní argument.
46. Zapáté, žalobce dále namítá, že žalovaný postupoval v rozporu s několika základními zásadami činnosti správních orgánů. Nejříve žalobce namítá rozpor s § 2 odst. 2 a § 2 odst. 4 správního řádu.
47. V první řadě žalovaný uvádí, že si je vědom požadavku na předvídatelnou a jednotnou rozhodovací praxi správních orgánů. Zároveň však platí, že každá žádost je posuzována komplexně a individuálně na základě konkrétních skutkových okolností a aktuálního právního stavu. Žalovaný dále k této námitce uvádí, že tvrzení o porušení základních zásad ve věci žalobce považuje za zcela neopodstatněné. Zásada ochrany legitimního očekávání a předvídatelnosti rozhodovací praxe správních orgánů totiž sama o sobě absolutně neznamená, že by správní orgán byl vždy povinen v obdobných věcech rozhodovat zcela identicky, ale pouze toliko, že by v obdobných případech neměly existovat nedůvodné rozdíly, přičemž tento zásadní rozdíl není možné zaměňovat (více např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 6 A 2/2019-45).
48. Žalovaný musí dále konstatovat, že žalobce nijak neprokázal, že by existovala předchozí ustálená správní praxe ZÚ Hanoj, která by v případech žádosti o vydání dlouhodobých

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

víz umožňovala akceptovat žádosti bez doložení povinných zákonných náležitostí. A contrario lze konstatovat, že pokud by ZÚ Hanoj takto postupoval, například v dobré víře, aby se vynasnažil vyhovět podáním žadatelů, sám by se tímto však dopustil protiprávního jednání, které by bylo v rozporu se zákonem o pobytu cizinců.

49. Žalovaný sděluje, že odůvodnění napadeného usnesení i nepřijatelnosti splňuje požadavky kladené na správní akty, což je seznatelné ze spisového materiálu, a žádosti o upuštění od osobního podání se ZÚ Hanoj nezabýval, jelikož byla v souladu s aplikací institutu nepřijatelnosti žádosti o vydání dlouhodobého víza dále bezpředmětná. Žalovaný tedy nerozumí námitce žalobce, který se v rámci své žaloby domáhá, aby žalovaný v rámci jednoho úkonu, tj. záznamu o usnesení o nepřijatelnosti odůvodňoval jiný úkon, tj. žádost o upuštění od osobního podání, k jejímuž posouzení ZÚ Hanoj vůbec přistoupit nemohl. V takovém případě by se jednalo o odůvodnění neexistujícího rozhodnutí. Žalovaný doplňuje, že z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu dále vyplývá, že odůvodnění rozhodnutí musí být jednak přezkoumatelné a zároveň umožnit adresátovi pochopit důvody, které vedly k jeho vydání. To ovšem neznamená, že správní orgán musí výslovně uvádět, proč se odchýlil od každého jednotlivého dříve učiněného rozhodnutí (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 9 As 31/2017-56).
50. Žalobce dále namítá, že napadené usnesení je v rozporu s § 2 odst. 2 správního řádu a vykazuje znaky svévole. Žalovaný k tomu uvádí, že svévolné rozhodnutí by bylo takové, které nemá oporu v zákoně nebo je jinak nepředvídatelné. Jak bylo uvedeno výše, žalovaný se ve věci žalobce opřel o ustanovení zákona o pobytu cizinců a správního řádu, které pro žádost o vydání dlouhodobého víza stanoví povinnost předložení všech zákonných náležitostí v určité zákonné formě již při podání žádosti. Pokud tomu tak není, uplatní se institut nepřijatelnosti žádosti. Usnesení o nepřijatelnosti tedy vycházelo ze zákonných kritérií a bylo učiněno v zákonných mantinelech, aniž by zde existovaly jakékoli znaky svévole ze strany ZÚ Hanoj.
51. Dále žalobce namítá rovněž rozpor s § 4 odst. 1 a § 4 odst. 2 správního řádu. Žalovaný k této námitce konstatuje, že ZÚ Hanoj dne 4. 12. 2024 vypracoval výzvu č.j. 2085-4/2024-MZV/HANOKO plně v souladu se zásadou vstřícnosti dle § 4 odst. 1 správního řádu, a to z důvodu, že ZÚ Hanoj chtěl pomoci žalobci odstranit vady jeho původního podání, resp. určit jeho obsah. Žalovaný rovněž uvádí, že to byl žalobce, kdo sám formuloval nejen svou prvotní žádost, ale rovněž i svoji odpověď na výzvu k doplnění informací. V rámci dispoziční zásady tak bylo jen na něm, aby pečlivě zvážil obsah a právní účinky své žádosti, a to tím spíše, že je v řízení zastoupen advokátem. Nelze totiž přenášet odpovědnost za správnost podání na správní orgán, který za žadatele nemůže a ani nesmí domýšlet účel či případné důsledky jeho podání.
52. Navíc žalovaný dodává, že dikcí § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců se přímo vylučuje aplikace druhé a třetí části správního řádu. V této souvislosti je třeba říci, že zákon o pobytu cizinců upravuje řízení o žádosti o vydání dlouhodobého víza samostatně, přičemž zároveň stanovuje řadu specifických pravidel, které nahrazují úpravu správního řádu. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře průřezově a kontinuálně potvrzuje, že procesní ustanovení správního řádu se v cizineckém řízení nepoužijí automaticky, ale pouze v rozsahu, který odpovídá povaze daného řízení (pro srovnání např. rozsudky Nejvyššího správního soudu č.j. 4 Azs 124/2023-34 nebo č.j. 8 Azs 239/2022-51). Z toho plyne, že zákon o pobytu cizinců obsahuje zvláštní procesní režim, který má přednost před obecnou úpravou ve správním řádu, jehož použití je omezeno na případy, kdy zvláštní úprava chybí nebo není v rozporu s povahou řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

53. V rámci projednávaného případu tedy žalovaný konstatuje, že řízení o žádosti o vydání dlouhodobého víza se řídí primárně zákonem o pobytu cizinců (§ 30 a násl.), přičemž ten obsahuje podrobná pravidla pro podání žádosti, náležitosti podání i rozhodovací proces, čímž vylučuje aplikaci obecných ustanovení správního řádu o vedení řízení. Navíc výzva ZÚ Hanoj č.j. 2085-4/2024-MZV/HANOKO k doplnění informací k prvotnímu podání žalobce ze dne 6. 11. 2024, která byla rovněž označena jako „*přípis žádosti*“, dle díkce § 4 odst. 2 správního řádu nebyla úkonem, jehož povaha a osobní poměry dotčené osoby by potřebovaly přiměřené poučení o právech a povinnostech. Jinak tomu bylo u usnesení o nepřijatelnosti ZÚ Hanoj, které poučení obsahuje.

IV.

Vyjádření účastníků při jednání

54. Účastníci při jednání setrvali na svých dosavadních tvrzeních.

V.

Posouzení věci soudem

55. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného usnesení ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené usnesení přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

A.

56. Jak vyplývá z výroku napadeného rozhodnutí, byla jím vylovena nepřijatelnost žádosti žalobce o udělení víza k pobytu nad 90 dní za účelem rodinný. A to z důvodů, že „*nebyly předloženy některé náležitosti – § 169h odst. 2 písm. b) zák. č. 326/1999 Sb., a to: cestovní doklad v originále, 1 ks fotografie, doklad o zajištění ubytování v originále nebo úředně ověřené kopii, doklad potvrzující účel pobytu na území v originále, prostředky k pobytu v originále nebo úředně ověřené kopii, originál formuláře žádosti a výpis z evidence rejstříku trestů VSR, a nebyl uhrazen správní poplatek – § 169h odst. 2 písm. a) zák. č. 326/1999 Sb.*“.

57. V odůvodnění rozhodnutí pak žalovaný uvedl:

„Dle § 169h odst. 5 zák. č. 326/1999 Sb., je-li žádost nepřijatelná, řízení není zahájeno a na žádost se hledí, jako by nebyla podána. Tuto skutečnost zastupitelský úřad písemně sdělí cizinci včetně důvodu nepřijatelnosti, učiní o ní usnesení do spisu a vrátí tiskopis žádosti a veškeré předložené náležitosti.

Žadatel zaslal dne 6. 11. 2024 svou žádost prostřednictvím datové schránky výše uvedeného právního zástupce, která byla zastupitelskému úřadu doručena dne 6. 11. 2024. Náležitosti k žádosti tak nebyly předloženy v originále ani v úředně ověřených kopiích a nebyl uhrazen správní poplatek za přijetí žádosti. Žádost je tak dle § 169h odst. 2 písm. a) a b) zák. č. 326/1999 Sb., nepřijatelná. Tímto usnesením tedy správní orgán nepřijatelnost žádosti konstatuje a činí o ní záznam do spisu. Současně zasláním stejnopisu tohoto záznamu vyrozumívá žadatele o důvodech nepřijatelnosti jeho žádosti a vrací mu ji, včetně všech předložených dokladů a případně zaplaceného správního poplatku. Na základě výše uvedeného se tak správní orgán dále nezabýval žádostí o upuštění, která je v souvislosti s konstatovanou nepřijatelností žádosti již bezpředmětnou.”

B.

58. Podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců s výjimkou žádostí nepřijatelných podle § 169h odst. 1 písm. b) a § 169h odst. 3 může zastupitelský úřad v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit, pokud současně s doručením žádosti

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

cizinec doloží důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Řízení je v případě podle věty první zahájeno dnem, kdy žádost došla zastupitelskému úřadu. Neupustí-li zastupitelský úřad v případě podle věty první od povinnosti osobního podání žádosti, řízení o žádosti usnesením zastaví. Zastupitelský úřad může od povinnosti osobního podání žádosti upustit také bez uvedení důvodů cizincem, jsou-li mu důvody pro toto upuštění známy z jeho úřední činnosti, nebo může učinit na své úřední desce prohlášení, že od povinnosti osobního podání žádosti upouští pro určitý druh žádostí o pobytová oprávnění podaných v budoucnu, a to zejména v případech, pokud je cizinec nebo jeho zaměstnavatel účastníkem vládou schváleného programu.

59. Podle § 169h odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců žádost o udělení dlouhodobého víza a žádost o prodloužení doby platnosti dlouhodobého víza a doby pobytu na území na toto vízum nebo žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu je nepřijatelná, jestliže žádost nebyla podána osobně podle § 169d odst. 2, aniž zastupitelský úřad upustil od povinnosti osobního podání žádosti podle § 169d odst. 3.
60. Podle § 169h odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců žádost o udělení dlouhodobého víza a žádost o prodloužení doby platnosti dlouhodobého víza a doby pobytu na území na toto vízum je dále nepřijatelná, jestliže nebyl zaplacen správní poplatek za přijetí žádosti. Podle písm. b) téhož ustanovení, jestliže k žádosti nebyly předloženy náležitosti podle tohoto zákona; to neplatí, jde-li o žádost cizince narozeného na území.

C.

61. Předně je nezbytné dospět k závěru, že v předmětném případě mohl žalobce podat žádost o upuštění od osobního podání žádosti § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Tato možnost nebyla pro případ aplikace § 169h odst. 2 písm. a) a b) zákona o pobytu cizinců vyloučena.
62. Tuto okolnost ostatně nezpochybňoval ani žalovaný, který v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že se „*dále nezabýval žádostí o upuštění, která je v souvislosti s konstatovanou nepřijatelností žádosti již bezpředmětnou*”.
63. Z citované části odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný vycházel z přednosti aplikace § 169h odst. 2 písm. a) a b) zákona o pobytu cizinců před aplikací § 169d odst. 3 téhož zákona.
64. Soud tento závěr nesdílí.
65. Ze zákona o pobytu cizinců vyplývá, že neupustí-li zastupitelský úřad od povinnosti osobního podání žádosti, řízení o žádosti usnesením zastaví. Dlužno doplnit, že řízení je zahájeno dnem, kdy žádost došla zastupitelskému úřadu.
66. Současně, že nebyla-li žádost podána osobně podle § 169d odst. 2 zákona o pobytu cizinců, aniž zastupitelský úřad upustil od povinnosti osobního podání žádosti podle § 169d odst. 3 téhož zákona, je tato žádost nepřijatelná.
67. Žádost žalobce byla podána prostřednictvím datové zprávy do datové schránky žalovaného, tudíž nebyla podána osobně. Vzhledem k tomu, že žalobce současně požádal o upuštění od povinnosti osobního podání, nebylo možné žádost označit za nepřijatelnou podle § 169h odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.
68. Povinností žalovaného za této situace bylo rozhodnout o žádosti žalobce o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Pokud by tato žádost byla nedůvodná, bylo by jeho

povinností podle věty třetí § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, řízení o žádosti usnesením zastaví.

69. Teprve v případě, kdy by žalovaný upustil od povinnosti osobního podání žádosti, mohl se věcně zabývat žádostí žalobce o udělení víza k pobytu nad 90 dní za účelem rodinný. Eventuálně její nepřipustností podle § 169h odst. 2 písm. a) a b) zákona o pobytu cizinců.
70. Posouzení žádosti o upuštění od osobního podání nelze přeskočit, resp. vyhnout se mu způsobem, který učinil žalovaný.
71. Jak vyplývá ze stručného odůvodnění napadeného rozhodnutí, žalovaný dovodil, že když žalobce „zaslal žádost prostřednictvím datové schránky, náležitosti k žádosti tak nebyly předloženy v originále ani v úředně ověřených kopiích“. Tedy žalovaný výrok napadeného rozhodnutí opřel o závěr, že je-li žádosti žalobce o udělení víza k pobytu nad 90 dní za účelem rodinný podána prostřednictvím datové zprávy, nejsou její přílohy předloženy v originále ani úředně ověřené kopii.
72. Tento závěr je v přísném rozporu se zákonem č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, resp. jeho § 22 odst. 2, podle kterého dokument, který provedením konverze vznikl (dále jen „výstup“), má stejné právní účinky jako dokument, jehož převedením výstup vznikl (dále jen „vstup“). Konverzí se rozumí a) úplné převedení dokumentu v listinné podobě do dokumentu obsaženého v datové zprávě nebo datovém souboru (dále jen „dokument obsažený v datové zprávě“) způsobem zajišťujícím shodu obsahu těchto dokumentů a připojení doložky o provedení konverze (dále jen „doložka“), nebo b) úplné převedení dokumentu obsaženého v datové zprávě do dokumentu v listinné podobě způsobem zajišťujícím shodu obsahu těchto dokumentů a připojení doložky (§ 22 odst. 2 téhož zákona). Dlužno doplnit, že podle § 24 odst. 4 písm. b) téhož zákona se konverze neprovádí jde-li o dokument v listinné podobě, jehož jedinečnost nelze konverzí nahradit. Zmíněn je například cestovní doklad či průkaz o povolení k pobytu cizince.
73. Současné je tento závěr žalovaného ve své podstatě „sankcí“ za neosobní podání žádosti, tedy vyslovením nepřipustnosti podle § 169h odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, čemuž však neodpovídají ustanovení, která žalovaný zmínil ve výroku napadeného rozhodnutí a je v rozporu s tím, že žalobce žádost o upuštění od osobního podání žalobce podal.

D.

74. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 4. 2023, č.j. 2 Azs 35/2023 - 27, uvedl: „*Jak konstatuje důvodová zpráva k zákonu č. 222/2017 Sb., cílem § 169h zákona o pobytu cizinců „je především zefektivnit řízení v případech, kdy je zjevné, že žádost v podobě, v jaké byla podána, nemůže být z formálního hlediska úspěšná“. Kromě nezaplacení správního poplatku se tak může stát mj. v případě, kdy cizinec nepředloží některou z požadovaných náležitostí [§ 169h odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců]. Důvodová zpráva ve vztahu k tomuto ustanovení dodává, že „pokud [žadatel] náležitosti doloží, ale tyto náležitosti, resp. některá z nich, budou mít vady (formální či obsahové), musí již správní orgán žadatele vyzvat k odstranění vad.“ Správní orgán tak sice žadatele k odstranění vad vyzývá, ale pouze v případě, že splnil primární povinnost spočívající v předložení veškerých potřebných dokladů. Tento postup odpovídá účelu nepřijatelnosti žádosti, jímž je přimět žadatele k co největší procesní opatrnosti a pečlivosti, s níž žádost podává. Institut nepřijatelnosti správním orgánům umožňuje, aby se nezabývaly žádostmi, které trpí závažnými a zjevnými nedostatky. Podobnou logikou pak lze dospět ke*

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

shodnému závěru jako žalovaný a městský soud, podle nichž v případě podání žádosti datovou zprávou pro její přijatelnost postačuje, aby žadatel alespoň výslovně projevil vůli správní poplatek uhradit a informoval se o možnostech platby a souvisejících podrobnostech (v úvahu nicméně stále přichází i poněkud nepraktická možnost, aby žadatel dodatečně správnímu orgánu zaslal podání obsahující vylepené kolkové známky). To se však v posuzované věci nestalo při podání žádosti ani v bezprostředně následujícím období více než jednoho měsíce.”

75. Ministerstvo zahraničních věcí na svých webových stránkách (https://mzv.gov.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/poskytnute_informace_dle_zak_106_1999_sb/specifika_zadosti_podle_zakona_c_326.mobi) k otázce: „*Jakým způsobem se v případě podání žádosti o upuštění od osobního podání žádosti hraadí správní poplatek za podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu? Je nutné poplatek uhradit na výzvu orgánu, nebo je nutné zaslat před podáním žádosti na nějaký účet? Pokud ano, jaký účet je pro tento účel určen?*” uvedlo: „*Důvody pro o upuštění od osobního podání podává cizinec zároveň s žádostí o dlouhodobý pobyt. V případě, že zastupitelský úřad upustí od nutnosti osobního podání, vyzve účastníka řízení usnesením k doložení chybějících náležitostí žádosti, tedy i k úhradě správního poplatku a stanoví mu k tomu přiměřenou lhůtu. Zároveň instruuje žadatele, jakým způsobem je možné správní poplatek v takovém případě uhradit.*” K otázce: „*Na jakém pracovišti se lze v případě upuštění od osobního podání žádosti podrobit snímání biometrických údajů? Děje se tak na výzvu?*” uvedlo: „*V případě, že zastupitelský úřad upustí od nutnosti osobního podání žádosti, pokračuje v řízení o žádosti. V případě chybějících náležitostí je žadatel vyzván usnesením k doplnění žádosti. Pokud jde o snímání biometrických údajů do žádosti, ve které bylo upuštěno od osobního podání žadatelem, může dojít i k situaci, že biometrické údaje budou sejmuty až na pracovišti v ČR při převzetí pobytového oprávnění, v případě jeho udělení.*”

E.

76. K tomu, aby žalovaný mohl správně posoudit, zda zde je či není důvod pro vyslovení nepřípustnosti žádosti podle § 169h odst. 2 písm. a) a b) zákona o pobytu cizinců, bylo nezbytné vzít na vědomí dvě skutečnosti.
77. Zaprvé, z jakého důvodu bylo žalobci vyhověno jeho žádosti o prominutí osobního podání žádosti (zda například tento důvod objektivně nebrání předložení některé z požadovaných listin).
78. Zadruhé, že žalobce byl oprávněn podat žádost prostřednictvím datové zprávy do datové schránky. Tedy předložit listiny v elektronické podobě. Z toho pak vyplývá, že „originálem” je i autorizovaná konverze listin, některé listiny autorizovaně konvertovat nelze (např. cestovní doklad či elektronická fotografie). A dále, že v případě chybějících „originálů” listin, je nezbytné žalobce k jejich předložení vyzvat. V případě povinnosti něco vykonat (např. předložit originál cestovního dokladu), „*na jakém pracovišti tak lze v případě upuštění od osobního podání žádosti učinit*”.
79. Pokud jde o platbu správního poplatku, byl žalovaný povinen se vypořádat s tím, že je připraven na výzvu správní poplatek uhradit.
80. Teprve poté byl žalovaný objektivně schopen posoudit, zda zde je či není a případně jaký konkrétní důvod nepřípustnosti žádosti, resp. uvést proč je „*zjevné, že žádost v podobě, v jaké byla podána, nemůže být z formálního hlediska úspěšná*”.
81. Jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozhodnutí, žalovaný se těmito skutečnostmi vůbec nezabýval. Jeho závěry jsou tedy předčasné a nezákonné.

VI.

Rozhodnutí soudu

82. Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud napadené usnesení zrušil pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s.ř.s.). S ohledem na zrušení napadeného usnesení soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

VII.

Odůvodnění neprovedení důkazů

83. Soud neprovedl žádný další z navržených důkazů, neboť jejich provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby.

VIII.

Náklady řízení

84. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto mu soud v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč a v odměně advokáta za 3 úkony právní služby, a to za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) a jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), když advokát (i) převzal a připravil zastoupení žalobce, (ii) podal jeho jménem žalobu a (iii) účastnil se jednání před soudem. Podle § 9 odst. 5 a § 7 bod 5. advokátního tarifu činí sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob projednávaných podle soudního řádu správního částku 4 620 Kč, tj. 13 860 Kč za tři úkony právní služby. Podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku ve výši 450 Kč, tj. 1 350 Kč za tři úkony právní služby. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce je advokátem, který je plátcem daně z přidané hodnoty, resp. je společníkem společnosti AK Čechovský & Václavek, s.r.o. (srov. § 15 odst. 4 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii), jež je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající této dani. Částka daně z přidané hodnoty činí po zaokrouhlení 3 194 Kč. Náklady řízení tedy včetně DPH činí částku ve výši 21 404 Kč. Lhůtu k plnění určil soud podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“), ve spojení s § 64 s.ř.s. Místo plnění určil soud v souladu s § 149 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 3. července 2025

Mgr. Alexandr Krysl v.r.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.